

۱۳

یادم است که نگاهش را به طرزی عجیب به من دوخته بود. تکان
نمی خورد و وضعش را تغییر نمی داد و من، همان طور که آخرین بسته پول
را می گذاشتم فریاد زدم:
- دویست هزار فرانک بردہ ام.

توده‌ای از پول و سکه‌های طلا، تمام روی میز را پوشانده بود.
نمی توانستم چشمم را از آن‌ها برگیرم و به طور موقت پولینا را به کلی
فراموش کرده بودم.

گاهی به این می‌پرداختم که اسکناس‌ها را دسته کنم و از آن‌ها
بسته‌ای بسازم و گاهی سکه‌های طلا را روی هم انباشته می‌کردم. یا همه
این‌هارها می‌کردم و به این می‌پرداختم که با قیافه‌ای اندیشناک، اتاق
را با قدم‌های بلند پیمایم. بعد از نوبه طرف میز برمی‌گشتم و دوباره
شروع می‌کردم به شمردن پول‌ها. ناگهان در حالی که از خواب و خیال
خود بیرون می‌آمدم، خودم را به طرف در اتاق پرتاب کردم و کلیدش
را دو بار چرخاندم و آن را بستم. بعد، دودل و حیران در مقابل چمدان
کوچکم ایستادم و با خود گفتم: «می‌شود همه را تا فرادا صبح در چمدان
گذاشت؟» در این حال به طرف پولینا چرخیده بودم و تازه این وقت بود

که حضور او را به خاطر آوردم.

او همان طور بی حرکت و سر همان جای اول نشسته بود و مرا با دقت می نگریست. قیافه‌ای عجیب داشت. قیافه‌ای که در چشم من ناخوشایند آمد!

اشتباه نکرده‌ام اگر بگویم که در قیافه‌اش تنفر و ارزجار می‌درخشد.
فوراً به طرفش دویدم:

- پولینا، این، بیست و پنج هزار فلورین است. پنجاه هزار فرانک می‌شود و حتی بیشتر. بگیرید و فردا توی صورت او پرتاب کنید!
او جواب نداد.

- اگر مایل باشید من خودم می‌برم. همان اول صبح، موافقید؟
او زد زیر خنده. خنده‌ای ممتد.

من او را با تعجبی دردناک می‌نگریstem. این خنده خیلی به همان خنده مسخره‌کننده‌ای شباهت داشت که او، به خصوص پیش از این در مقابل همه اظهارات عاشقانه من سرمی داد. عاقبت، خنده‌اش را برید و به فکر فورفت.

مرا خیلی خشک از گوشۀ چشم نگریست و بالحن تحقیرآمیزی گفت:
- من پول شما را نخواهم گرفت.

- چه طور؟ یعنی چه، چرا این طور پولینا؟
- من آن را به عنوان یک دوست به شما تقدیم می‌کنم. من زندگی ام را هم به شما تقدیم می‌کنم.

مرا با نگاهی ممتد و تفتیش‌کننده نگریست. انگار می‌خواست به اندرون دل من نفوذ کند و خندان گفت:

- خیلی زیاد می دهید. معشوقه دگریو، پنجاه هزار فرانک ارزش ندارد.

و من بالحنی سرزنش آمیز گفتم:

- پولینا، چرا این طوری با من حرف می زنی؟ آیا من هم، آدمی مثل دگریو هستم؟

با چشم‌هایی که برق می زد فریاد کشید:

- از شما تنفر دارم! بله... بله...! من شما را بیش از دگریودوست ندارم. و صورتش را در میان دست‌هایش مخفی کرد و یک حمله عصبی او را گرفت. من خود را به طرف او انداختم. لابد در مدت غیبت من چیزیش شده بود. پیدا بود که در حالت عادی خودش نبود. با گریه‌ای تشنج آور، این طور از دهانش پرید:

- مرا بخر! می خواهی؟ به پنجاه هزار فرانک بخر. مثل دگریو!
در مقابلش به زانو افتادم.

حمله عصبی برطرف شده بود. دست‌هایش را روی شانه‌هایم گذاشت و مرا به دقت نگریست. مثل این‌که می خواست چیزهایی را در قیافه‌ام بخواند. ظاهراً بی‌این‌که آن‌چه را می‌گوییم بشنود، به من گوش می‌داد. صورتش حالتی غمگین و اندیشناک به خود گرفته بود. من به خاطراو می‌ترسیدم. خیال می‌کردم عقلش را از دست داده است. گاهی در حالی که خنده‌ای امیدوارکننده بر لب داشت، مرا با مهربانی، به طرف خود می‌کشید. بعد مرا عقب می‌زد و بانگاهی گرفته و غمگین به من می‌نگریست و گفت:

- هنوز مرا دوست داری؟ بله، مرا دوست داری. چون می‌خواستی به خاطر من با بارون، دعوا کنی!

بعد مثل این‌که خاطره‌ای خنده‌آور و مشغول‌کننده را به یاد آورده باشد، زد زیر‌خنده. هم می‌خندید و هم گریه می‌کرد و من چه می‌توانستم بکنم؟ مثل این‌که در خودم تبی حس می‌کردم. او شروع کرد به حرف زدن؛ ولی من تقریباً هیچ چیز نمی‌فهمیدم. کم و بیش، هذیان می‌گفت. نامفهوم‌گویی می‌کرد.

مثل این‌که عجله داشت اسرار خودش را بگوید. هذیانی بود که گاهی با خنده‌ای عصبی آمیخته بود. من داشتم به وحشت می‌افتدام و او می‌گفت:

- نه، نه، تون‌جیب هستی، نجیب! تون‌نسبت به من وفاداری!
دست‌هایش را باز روی شانه‌هایم گذاشت. از نو مرا برانداز کرد و جملات خود را باز گفت:

- مرا دوست داری... مرا دوست داری... آیا مرا دوست خواهی داشت؟
من چشم‌هایم را از او برنمی‌داشتم. هرگز ندیده بودم که این‌طور خودش را به دست این چنین ابراز احساسات قلبی خود بسپارد. راستش را بخواهید، هذیان می‌گفت. ولی... وقتی نگاه عاشقانه مرا درک کرد، از روی بد‌جنسي خنده‌ید و ناگهان شروع کرد به حرف زدن از مستر آستلی.
پیش از این، به دفعات مکرر، به همین موضوع پرداخته بود. به خصوص چند لحظه بعد از موقعی که در آن، رازی از دل خود را برای من مکشوف می‌ساخت. ولی من هرگز موفق نمی‌شدم خوب درک کنم که چه می‌خواهد بگوید؟ فکر می‌کنم خودش را هم مسخره می‌کرد. هی پشت سر هم تکرار می‌کرد که در انتظار او به سرمی‌برد و هی می‌گفت که او الان مطمئناً زیر پنجره اتاق من است.

- بله، بله، زیرپنجره. باز کن و نگاه کن. همین زیراست!
و مرا به طرف پنجره راند. ولی من به محض اینکه برای رفتن به طرف
پنجره حرکتی به خود دادم، او زد زیرخنده و من نزد او ماندم و در حالی
که ناگهان مضطرب شده بود گفت:

- ما حرکت خواهیم کرد؟ فردا، نیست؟ پس... (به فکر کردن مشغول
شد) پس به مادربزرگ خواهیم رسید. توجه عقیده داری؟ فکر می‌کنم در
برلن به او برسیم. وقتی ما را ببینند چه خواهد گفت؟ و مستر آستلی!...
آه! او که دیگر خودش را از شلاگنبرگ پرت نخواهد کرد، او چه شباهتی
به تو دارد؟ (و زد زیرخنده) پس گوش کن! می‌دانی تابستان آینده، کجا
خواهد رفت؟ می‌خواهد برای تحقیقات علمی به قطب شمال برود و مرا
هم با خودش ببرد.

هه، هه، هه، تصور می‌کند که ما روس‌ها، بی‌کمک اروپایی‌ها،
خودمان به درد هیچ چیز نمی‌خوریم. ولی او هم خوب است! تصورش را
بکن که از ژترال عذر بخواهد. می‌گفت که بلانش... که عشق... سرانجام
من نمی‌دانم چه... نمی‌دانم چه...
جمله‌اش را تکرار کرد، مثل اینکه کلام را از دست داه باشد یا به
پرت و پلا گفتن افتاده باشد.

- بدبخت‌ها، چه قدر دلم به حال همه‌شان می‌سوزد. همه‌شان
با مادربزرگ!... پس گوش کن! پس، گوش کن ببینم! چه طور دگریورا
خواهی کشت؟ راستی خیال می‌کنی بتوانی بکشیش؟ آه بی‌شعور!
می‌توانی خیال کنی که من بگذارم بروی و با او دعوا کنی؟
و در حالی که می‌خندید افزود: